

Lausunto: Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaoston vuoden 2025 talousarvioesitysluonnos

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 213
612/14.07.00/2021

Seloste ja perustelut: **Taustaa**

Tampereen kaupunki pyytää yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työllisyysalueen kunnilta lausuntoa työllisyysalueen talousarvioesitysluonnoksesta. Lausunnon määräaika on 20.8.2024.

Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto on Tampereen kaupungin organisaatioon kuuluva toimielin, joka hoitaa muiden sopijakuntien puolesta yhteistoimintasopimuksessa tarkoitetut kunnan viranomaisen tehtävät.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti yhteistoiminta-alueen talous on osa Tampereen kaupungin talousarviota, taloussuunnittelua ja kirjanpitoa. Työllisyysalueen toiminnasta muodostetaan kirjanpidollinen taseyksikkö, jolla yhteistoiminta-alueen piiriin kuuluvan toiminnan talous eriytetään kirjanpidossa. Taseyksikölle kohdistetaan työllisyysalueen välittömät ja välilliset kustannukset.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työllisyysalueen kuntia on kuultava ennen, kun talousarvioesitys hyväksytään toimielimessä.

Yhteistoimintasopimuksessa on sovittu, että tilikauden kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken toteutuneiden kustannusten perusteella. Toteutuneista kustannuksista 50 % kohdennetaan sopijakuntien 18-64-vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella ja 50 % sopijakuntien työttömien (laaja käsite) määrän suhteellisten osuuksien perusteella.

Yllä mainitusta jakoperusteesta voidaan poiketa niiden kustannusten osalta, jotka on mahdollista laskuttaa kuntakohtaisesti toteutuneisiin kustannuksiin perustuen, esimerkiksi tuotteistuksen avulla. Mahdollinen poikkeaminen yllä mainitusta jakoperusteesta käsitellään lautakunnassa osana vuosittaista talousarvioprosessia.

Työllisyysalueen mukaan vuoden 2025 talousarvion osalta kuntakohtaisesti toteutuneisiin kustannuksiin perustuva kustannustenjakoa ei ole mahdollista mm. valtion käyttövelvoitteenpiirissä olevien asiakastietojärjestelmien puutteiden takia. Lisäksi aiheuttamisperiaatteen mukainen kustannustenjakoa edellyttää työllisyysalueen palvelujen tuotteistusta, mikä on mahdollista vasta vuoden 2025 jälkeen. Työllisyysalueen tavoitteena on kuitenkin edistää mm. järjestelmämuutoksia niin, että aiheuttamisperiaatteen edellyttämä tuotteistus voidaan rakentaa tulevina vuosina ja siten siirtyä vaiheittain kohti aiheuttamisperiaatteen mukaista kustannustenjakoa.

Arvio Ylöjärven vuoden 2025 maksusuudesta on 4,4 miljoonaa euroa. Summa on kasvanut edellisistä arvioista noin 150 000 eurolla muun muassa henkilöstömäärien, palkkakustannusten ja tulkkaus-kustannusten tarkentumisen myötä.

Työllisyysalueen mukaan kuntien talousarviovalmistelussa tulee huomioida, että työllisyysalueen kustannusarvio tarkentuu edelleen syksyllä. Talousarvioon tullaan tekemään liikkeenluovutukseen liittyvät pakolliset muutokset, kuten esimerkiksi siirtyvän henkilöstöön liittyvät menojen tarkennukset (palkkamenot ja sivukulut, tilavuokrat, työterveyshuollon kustannukset, tukipalvelut). Muutoksista informoidaan työllisyysjaostoa ja sopijakuntia, ja ne huomioidaan Tampereen kaupunginvaltuuston talousarviopäätöksessä marraskuussa 2024.

Ylöjärven kaupungin huomioita talousarvioesitysluonnokseen

Työllisyysalueen valmistelussa on tehty hyvää työtä. Valmistelukokonaisuus on ollut laaja ja taloudenkin osalta ratkaistavia asioita on ollut paljon. Talousarvion valmistelulinjaukset ovat isossa kuvassa ymmärrettäviä. Pyrkimys kehittää taloussuunnittelua ja talouden hallinnan menetelmiä siten, että jatkossa kustannuksia kohdennetaan aiheuttamisperiaatteen mukaan enenevissä määrin, on kannatettavaa.

Koska talousarvion sisältö on niin laaja, on kokonaiskuvasta haasteellista saada selkeää käsitystä. Tätä voisi helpottaa kokonaisuuden avaaminen vielä kustannuserittäin. Kuvauksesta voisi käydä selkeästi ilmi laskentaperusteet ja riittävät erittelyt ja esimerkiksi yleiskustannuserien osalta kohdennettavien yleiskustannusten kokonaismäärä ja niistä työllisyysalueelle kohdennettava määrä sekä kustannusten kohdennusperusteet.

Talousarvion suunnittelun edetessä tulisi mahdollisista muutoksista tiedottaa jäsenkuntia ajantasaisesti, jotta kunnilla on mahdollisuus reagoiva muutoksiin oman päätöksentekojärjestelmänsä puitteissa.

Kuntien saama lisärahoitus tulee kattamaan aiheutuvat lisäkustannukset kovin puutteellisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että kunnat joutuvat rahoittamaan työllisyydenhoidon kustannuksia lisää huomattavilla summilla ja kaikki tämä on pois muun toiminnan rahoituksesta, esimerkiksi koulutuksesta ja varhaiskasvatuksesta. Kunnat ovat lisäksi tilanteessa, jossa kuntatalouden huonojen näkymien vuoksi joudutaan etsimään toiminnan ja talouden sopeuttamiskeinoja. Tästä syystä onkin välttämätöntä, että työllisyysalue alkaa heti toiminnan alussa tehostaa toimintaa ja karsimaan päällekkäisyyksiä, jotta työllisyydenhoidon vaatima rahoitus saadaan selvästi laskemaan suunnittelukaudella.

Toimivalta:	hallintosääntö 87 §, 27
Lisätietoja päätöksestä:	talousjohtaja, Juha Liinavuori, 040-133 4540, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi
Liite:	työllisyysjaoston talousarvioesitysluonnos 2025 liitteineen
Oheismateriaalit:	yhteistoimintasopimus talousarvion laadinnan periaatteet
Esittelijä:	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus:	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä selostusosan mukaisen lausunnon Tampereen kaupungin elinvoima- ja työllisyysjaoston vuoden 2025 talousarvioesitysluonnokseen.

Päätös:

Kaupunginjohtaja muutti päätösehdotustaan siten, että tehdään seuraavat tekniset korjaukset selostusosaan:

- kohdan "Taustaa" 3. kappaleen loppuun lisätään sana "kustannukset",
- kohdan "Ylöjärven kaupungin huomioita talousarvioesitysluonnokseen" 1. kappaleen ensimmäisen lauseen sana "tehnyt" korvataan sanalla "tehty",
- kohdan "Ylöjärven kaupungin huomioita talousarvioesitysluonnokseen" 1. kappaleen 3. lauseessa korjataan muotoilu "valmistelu linjaukset" muotoon "valmistelulinjaukset",
- kohdan "Ylöjärven kaupungin huomioita talousarvioesitysluonnokseen" 2. kappaleen 2. lause muutetaan kuulumaan: "Tätä voisi helpottaa kokonaisuuden avaaminen vielä kustannuserittäin." ja tämän jälkeen 3. lauseen alku kuuluu: "Kuvauksesta voisi käydä selkeästi...",
- kohdan "Ylöjärven kaupungin huomioita talousarvioesitysluonnokseen" 3. kappaleessa korjataan 3. ja 9. riveillä muotoilu "työllisyyden hoidon" muotoon "työllisyydenhoidon"

Kaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Talousjohtaja ja kehitysjohtaja poistuivat kokouksesta tämän asian jälkeen klo 15.43.